

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 4227
Warszawa, 11 maja 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy
oraz zmianie ustawy - Przepisy
wprowadzające ustawę - Kodeks
wyborczy.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Bronisława Dutkę.

(-) Krzysztof Borkowski; (-) Jan Bury s. Józefa; (-) Bronisław Dutka;
(-) Eugeniusz Grzeszczak; (-) Jan Kamiński; (-) Mieczysław Kasprzak;
(-) Ewa Kierzkowska; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Adam Krzyśków; (-) Jan Łopata;
(-) Mieczysław Marcin Łuczak; (-) Mirosław Maliszewski;
(-) Stanisław Ołás; (-) Andrzej Pałys; (-) Mirosław Pawlak; (-) Waldemar Pawlak;
(-) Janusz Piechociński; (-) Józef Racki; (-) Stanisław Rakoczy;
(-) Wiesław Rygiel; (-) Tadeusz Sławecki; (-) Aleksander Sopliński;
(-) Marian Starownik; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Andrzej Sztorc;
(-) Piotr Walkowski; (-) Stanisław Witaszczyk; (-) Józef Zych;
(-) Stanisław Żelichowski.

Ustawa
z dnia.....2011 r.
o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy
oraz zmianie ustawy przepisy wprowadzające ustawę - Kodeks wyborczy

Art. 1. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 oraz Nr 26, poz. 134) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 383:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wygaśnięcie mandatu radnego w przypadkach określonych w § 1 pkt 3, 5 i 7 stwierdza rada w drodze uchwały, w ciągu miesiąca od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Wygaśnięcie mandatu radnego w przypadkach określonych w § 1 pkt 1, 2, 4 i 6 stwierdza niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu, komisarz wyborczy w drodze obwieszczenia ogłaszanego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadkach określonych w § 1 pkt 3, 5 i 7 przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu należy umożliwić radnemu złożenie wyjaśnień.”;

2) w art. 384 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Od uchwały rady o wygaśnięciu mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w art. 383 § 1 pkt 3, 5 i 7, zainteresowanemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

3) w art. 387 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W przypadku wygaśnięcia mandatu radnego wybranego w okręgu wyborczym dla wyboru rady w mieście na prawach powiatu oraz mandatu radnego powiatu lub województwa komisarz wyborczy, po stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu radnego,

ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym obwieszczenie o wstąpieniu na jego miejsce kandydata z tej samej listy, który w wyborach uzyskał kolejno największą liczbę głosów, a nie utracił prawa wybieralności. Przy równej liczbie głosów stosuje się odpowiednio art. 233. Przepisy art. 386 § 1 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Kandydat może zrzec się pierwszeństwa do obsadzenia mandatu na rzecz kandydata z tej samej listy, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów. Oświadczenie to powinno być zgłoszone komisarzowi wyborczemu na piśmie w ciągu 3 dni od daty doręczenia zawiadomienia o przysługującym mu mandacie.”;

4) w art. 492:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wygaśnięcie mandatu w przypadkach określonych w § 1 pkt 1, 2 i 5 stwierdza rada gminy, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przesłanek wygaśnięcia mandatu. Przed podjęciem uchwały o wygaśnięciu mandatu należy umożliwić wójtowi złożenie wyjaśnień.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Wygaśnięcie mandatu w przypadkach określonych w § 1 pkt 3, 4, 6 i 7 niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu, stwierdza komisarz wyborczy w drodze obwieszczenia ogłaszanego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”;

5) w art. 493 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Od uchwały rady gminy o wygaśnięciu mandatu wójta z przyczyny, o której mowa w art. 492 § 1 pkt 1, 2 i 5, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. Nr 21, poz. 113) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„ 6) w art. 98a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Jeżeli właściwy organ gminy, wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisów art. 383 § 2 i 6 oraz art. 492 § 2 i 5 ustawy, o której mowa w art. 24b ust. 6 oraz art. 5 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, wygaśnięcia mandatu wójta, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z zastępcą wójta, sekretarzem gminy, skarbnikiem gminy, kierownikiem jednostki organizacyjnej gminy i osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego gminną osobą prawną, nie podejmuje uchwały, nie

odwołuje ze stanowiska lub nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ gminy do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni.”;

2) w art. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w art. 86a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Jeżeli właściwy organ województwa, wbrew obowiązki wynikającemu z przepisów art. 383 § 2 i 6 ustawy, o której mowa w art. 33 ust. 7, oraz art. 5 ust. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z członkiem zarządu województwa, sekretarzem województwa, skarbnikiem województwa, kierownikiem wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej i osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska albo nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ województwa do podjęcia uchwały w terminie 30 dni.”;

3) w art. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) w art. 85a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Jeżeli właściwy organ powiatu, wbrew obowiązki wynikającemu z przepisów art. 383 § 2 i 6 ustawy, o której mowa w art. 29 ust. 6, oraz art. 5 ust. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, w zakresie dotyczącym odpowiednio wygaśnięcia mandatu radnego, odwołania ze stanowiska albo rozwiązania umowy o pracę z członkiem zarządu powiatu, sekretarzem powiatu, skarbnikiem powiatu, kierownikiem jednostki organizacyjnej powiatu i osobą zarządzającą lub członkiem organu zarządzającego powiatową osobą prawną, nie podejmuje uchwały, nie odwołuje ze stanowiska albo nie rozwiązuje umowy o pracę, wojewoda wzywa organ powiatu do podjęcia odpowiedniego aktu w terminie 30 dni.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Projektowana regulacja ma na celu wprowadzenie zmian w ustawie Kodeks wyborczy, polegających na zmianie podmiotu właściwego do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na skutek:

- śmierci, utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów, pisemnego zrzeczenia się mandatu oraz wyboru na wójta – w przypadku radnych, a także
- pisemnego zrzeczenia się mandatu, utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu wyborów, orzeczenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji w trybie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej do końca kadencji; oraz śmierci – w przypadku wójta.

Poprzez zmianę ww. przepisu, nowelizacji wymaga także ustawa Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy (art. 2 projektu) w części dotyczącej samorządowych ustaw ustrojowych (ustawa o samorządzie gminnym, ustawa o samorządzie powiatowym, ustawa o samorządzie województwa), bowiem procedura wydania zarządzenia zastępczego przez wojewodę nie będzie miała zastosowania w przypadku wejścia w życie zmiany art. 387 § 1 i 2 w proponowanym brzmieniu.

II. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W obecnie obowiązującym stanie prawnym, podmiotem właściwym do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego oraz wójta w każdym przypadku jest organ stanowiący danej JST, bez względu na przyczynę powodującą wygaśnięcie mandatu.

III. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektowana regulacja wprowadza zróżnicowanie w zakresie określenia podmiotów upoważnionych do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na skutek:

- śmierci; utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów; pisemnego zrzeczenia się mandatu; oraz wyboru na wójta – w przypadku radnych, oraz
- pisemnego zrzeczenia się mandatu; utraty prawa wybieralności lub braku tego prawa w dniu

wyborów; orzeczenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji w trybie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej do końca kadencji; oraz śmierci – w przypadku wójta.

W ww. przypadkach podmiotem uprawnionym do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu będzie komisarz wyborczy. Powyższe rozwiązanie sprzyja skróceniu okresu, pomiędzy zaistnieniem przesłanki wygaśnięcia mandatu a stwierdzeniem wygaśnięcia mandatu. W praktyce, procedura stwierdzenia wygaśnięcia mandatu (wliczając w to drogę sądową), może trwać wiele miesięcy.

Projekt zakłada, iż w przypadku, gdy wygaśnięcie mandatu jest urzędowo potwierdzone stosownym dokumentem (np. akt zgonu, prawomocny wyrok sądowy, orzeczenie o niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji) bądź nie budzi wątpliwości (pisemne zrzeczenie się mandatu), podmiotem uprawnionym do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu jest komisarz. W przypadku natomiast, gdy stwierdzenie wygaśnięcia mandatu wymaga oceny okoliczności sprawy, w szczególności, gdy zasadne wydaje się umożliwienie radnemu bądź wójtowi złożenie wyjaśnień, organem właściwym do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu pozostanie organ stanowiący danej jednostki. W sytuacji, gdy mimo przesłanek skutkujących wygaśnięciem mandatu rada nie zdecyduje się podjąć uchwały o wygaśnięciu mandatu, rozstrzygnięcie w tej sprawie leżeć będzie w gestii wojewody (zarządzenie zastępcze).

Przedmiotowy projekt w art. 1 pkt 3, dotyczącym art. 387 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, przewiduje dodatkowo, iż w przypadku wygaśnięcia mandatu radnego komisarz wyborczy, a nie jak obecnie właściwa rada w drodze uchwały, po stwierdzeniu wygaśnięcia mandatu, ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym obwieszczenie o wstąpieniu na jego miejsce kandydata z tej samej listy, który w wyborach uzyskał kolejno największą liczbę głosów, a nie utracił prawa wybieralności. Powyższa zmiana spowodowana jest potrzebą skrócenia okresu, w jakim w miejsce radnego, którego mandat wygasł wejdzie inna, uprawniona do tego osoba. Na uproszczenie przedmiotowej procedury znaczący wpływ ma fakt, iż powyższe rozstrzygnięcie zostanie wydane przez organ jednoosobowy a nie kolegialny. W obecnym stanie prawnym w przypadku nie podjęcia przez radę przedmiotowej uchwały konieczne jest wydanie przez właściwego wojewodę zarządzenia zastępczego (które podlega zaskarżeniu do Sądu), co również wydłuża okres w jakim rada nie funkcjonuje w pełnym składzie. Projekt zakłada również, iż oświadczenie kandydata, który zrzekł się pierwszeństwa do obsadzenia mandatu na rzecz kandydata z tej samej listy, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów, będzie zgłaszane komisarzowi wyborczemu, a nie organowi stanowiącemu jak ma to miejsce

w chwili obecnej. Niniejsze poprawki dodatkowo uporządkują i uproszą istniejący obecnie stan prawny, natomiast osoba komisarza wyborczego jest gwarantem zapewnienia prawidłowości powyższego procesu.

IV. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Projekt wywoła pozytywne skutki społeczne ze względu na skróceniu, w przypadkach wymienionych w ustawie, okresu pomiędzy zaistnieniem przesłanki wygaśnięcia mandatu a stwierdzeniem wygaśnięcia mandatu, a co za tym idzie: skrócenie okresu oczekiwania na efektywne uruchomienie działania wszystkich organów samorządu terytorialnego nowej kadencji .

Wejście w życie ustawy w proponowanym brzmieniu nie wpłynie na rynek pracy.

Wejście w życie ustawy w proponowanym brzmieniu nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektu ustawy nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie ustawy skróci termin do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w przypadku wyboru na wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

V. Wskazanie źródeł finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie przedmiotowej regulacji nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa, ani nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego.

VI. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Ustawa nie wymaga wydania aktów wykonawczych.

VII. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projekt regulacji jest zgodny z prawem obowiązującym w Unii Europejskiej.

VIII. Informacja o wynikach przeprowadzonych konsultacji oraz o przedstawionych wariantach i opiniach

Projekt nie został poddany konsultacjom w myśl art. 34 ust. 3 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2009r. Nr 5, poz. 47, z późn. zm.).

Warszawa, 19 maja 2011 r.

BAS-WAPEiM-1166/11
TRYB PILNY

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz o zmianie ustawy –
Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Bronisław Dutka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustaw z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 oraz Nr 26, poz. 134) oraz – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 113). Zmiana ustawy – Kodeks wyborczy dotyczy wskazania komisarza wyborczego jako podmiotu właściwego do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na skutek: śmierci, pisemnego zrzeczenia się mandatu oraz utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów, a także na skutek wyboru na wójta – w przypadku radnych – oraz orzeczenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji w trybie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej do końca kadencji – w przypadku wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Wygaśnięcie mandatu komisarz wyborczy będzie stwierdzał niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia, w drodze obwieszczenia ogłaszanego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zmiana ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy dotyczy zmiany ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, ze zmianami)

oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, ze zmianami).

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 19 maja 2011 r.

BAS-WAPEiM-1167/11
TRYB PILNY

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu –
czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz
o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Bronisław Dutka) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustaw z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 oraz Nr 26, poz. 134) oraz – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 113). Zmiana ustawy – Kodeks wyborczy dotyczy wskazania komisarza wyborczego jako podmiotu właściwego do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na skutek: śmierci, pisemnego zrzeczenia się mandatu oraz utraty prawa wybieralności lub nieposiadania go w dniu wyborów, a także na skutek wyboru na wójta – w przypadku radnych – oraz orzeczenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji w trybie określonym w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na okres co najmniej do końca kadencji – w przypadku wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Wygaśnięcie mandatu komisarz wyborczy będzie stwierdzał niezwłocznie, nie później niż w ciągu siedmiu dni od wystąpienia przyczyny wygaśnięcia, w drodze obwieszczenia ogłaszanego w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Zmiana ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy odnosi się do zmiany ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zmianami), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, ze zmianami) oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, ze zmianami).

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Kodeks wyborczy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla